

BENEGORA INFO

Oktober 2023

Nr. 118

IN DIT NUMMER

- **VAN DE VOORZITTER**
- **IM-BANK TON VAN TIJEN**
- **VERKIEZINGEN**
- **AMMONIAKDEKEN**
- **ERFAFSCHIEDINGEN**
- **WINDTURBINUS KABELJAUWBEEK**
- **KAALSLAG IN DE POLDER?**

VAN DE VOORZITTER

Beste lezers,

Onlangs thuis gekomen van een tocht door Pyreneeën en Baskenland, is het weer wennen aan onze omgeving. Ondanks wonend op de door ons zo gewaardeerde Brabantse Wal, mis je het oer landschap van de bergen, de rust, de ruimte en de sterren als felle led lampjes aan de nachtelijke hemel. Een nacht waarin je niet gestoord wordt door industrieel gebrom. De koeien, geiten en schapen die je op fietstochten kruist op wegen langs kristalheldere beekjes.

Langzaam ebben deze herinneringen weg en zet je je weer in voor de leefbaarheid van onze omgeving. Iets wat onze voormalige voorzitter Ton van Rijen met ongekende energie vele jaren gedaan heeft. Dertien juli was daarom een gedenkwaardige dag. Een blijvende herinnering aan Ton werd, op een hoog op de wal gelegen bank, aangebracht. U leest er in dit nummer meer over. Om het geluid van verkeer en industrie rondom ons in de gaten te houden werd dit door ons bestuurslid Klaas Roskamp met geavanceerde apparatuur gemonitord.

Via 'noisenet' kon je de meetgegevens op de pc inzien. Dit systeem werd door de leverancier niet meer ondersteund. Na veel gepruts, en dankzij grote deskundigheid, is het Klaas gelukt om een nieuw systeem in de lucht te krijgen waarmee bovendien ook nog eens radio activiteit gemeten kan worden. Een knappe prestatie! Ga naar onze website, klik op 'noisenet' en aanschouw het wonder.

Ook landelijk wordt er veel gemeten, vooral door het RIVM. De resultaten stemmen niet vrolijk. De gestelde doelen op een aantal gebieden zullen in 2030 vrijwel zeker niet gehaald worden. Dat geldt zeker voor stikstof. Niet alleen in natuurgebieden een probleem maar, zoals steeds duidelijker wordt, in het gehele land. Doelen op klimaatgebied gaan we door te trage CO₂ reductie volgens de Raad van State ook niet halen. Noodzakelijke vergroening van o.m. industrie kan eigenlijk alleen door inzet van groene waterstof en daar lopen we enorm mee achter. Elektrificatie loopt vast door onvoldoende capaciteit van het net.

Om de ellende compleet te maken voldoet slechts 1 procent van zowel oppervlakte water als grondwater in ons land aan de Europese eisen waaraan we in 2027 moeten voldoen (oorspronkelijke deadline 2018!). We scoren zelfs verreweg het slechtst van alle Europese landen. Er dreigt een drinkwater probleem. Zuiveringsbedrijven zijn niet in staat om schadelijke stoffen als pesticiden en medicijnresten uit het water te filteren. En dan toch glyfosaat maar niet verbieden.

Dichtbij huis wordt langzaam duidelijk dat onze omgeving ook wel eens te veel PFAS zou kunnen bevatten. Nader onderzoek is noodzakelijk. Klein lichtpuntje is dat Chemours eindelijk aangepakt gaat worden voor hun PFAS lozingen. Wij blijven de vinger aan de pols houden!

Jan Andriese, voorzitter

Uw secretaris, tevens penningmeester, heeft de financiële bijdragen gecheckt en gezien dat er nog wel wat ontbreken. Niet schrikken dus als u binnenkort nog een separaat mailtje ontvangt.

In deze editie weer een aantal actuele zaken, een herhaling van wat plaatjes en zo maar wat opgepikte berichtjes.

Bert Zwierts, secretaris

IM-BANK TON VAN RIJEN

Op het hoogste punt in de voormalige Groeve Boudewijn, nu onderdeel van Meiduin, hebben we een grote stoere bank geplaatst ter ere van oud-voorzitter Ton van Rijen.

Het punt ligt aan de nieuwe wandelroute Mammoet van Natuurmonumenten.

In bijzijn van Ton's vrouw Gabi, zoon Richard en kleinzoon Steef, werd 13 juli de bank door huidig voorzitter Jan Andriese onthuld, waarna Ton's kleinzoon trots het IM-bordje op de bank schroefde.



Jan memoreerde de inzet van Ton om de groeve als aardkundig monument te behouden. De groeve moest van de provincie echter, na bedrijfsbeëindiging van de kalkzandsteenfabriek, in 'oorspronkelijke' staat terug gebracht worden. Daarom liet Benegora studenten van Hogeschool Larenstein eerst lakprofielen maken om zo de ecologische en aardkundige waarden te documenteren.

Diverse pogingen om in de voormalige groeve een echt aardkundig monument te realiseren bleken niet haalbaar. Een idee van RO&AD (de ontwerpers van o.a. de Mozesbrug bij fort De Roovere) was zeker spectaculair, maar ook spectaculair duur. Achteraf ook maar beter want een spectaculaire toeloop van toeristen zou het gebied niet aan kunnen, het staat al zo onder druk.



Studenten aan het werk in Groeve Boudewijn

In totaal zijn er zo 5 profielen gemaakt en beschreven. Ze zijn inmiddels voor educatieve doeleinden overgedragen aan het Natuurpodium in Bergen op Zoom.

VERKIEZINGEN

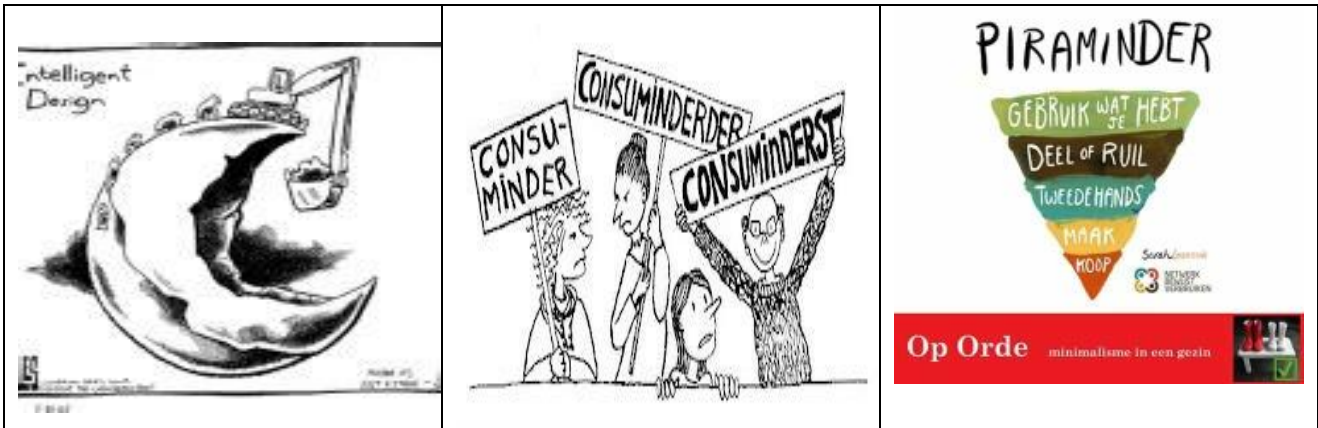
Premier Rutte blies zijn kabinet op om een, o.i. redelijk onbenullig, onderdeel van het op een oor na gevilde migratieakkoord. In het licht van de echte grote crisissen volstrekt onverantwoord. Hoognodige maatregelen zullen op z'n minst weer vertraging oplopen.

In het boek van Marcia Luyten (Democratie is niet voor bange mensen) lezen we:

Verbeter de wereld begint niet bij jezelf, maar bij een groot groen plan

We gaan u, hoewel de verleiding groot is, natuurlijk geen stemadvies geven maar u moet wel meedoen en als u een groot groen plan wilt, zijn de opties beperkt.

Hoe hakken wij onze knopen door? Per slot van rekening ligt het menselijk gedrag ten grondslag aan de problemen. Ongebreidelde groei bestaat niet.



* De Nederlandse groente- en peulvruchtenverwerker HAK gaat volledig biologisch. Dit jaar waren als eerste de bieten aan de beurt en in 2027 zullen alle producten biologisch zijn opgegroeid.

“U moet de groenten van Hak hebben”.

* The Good Roll. Nederlandse firma produceert fair-trade WC-papier van gerecycled papier en bamboe. Het gebruik van het snel groeiende bamboe i.p.v. hout, dat spaart veel bomen. In Ghana wil men een nieuwe fabriek bouwen waar dagelijks 200.000 rollen van de band moeten rollen. Bamboe is in Ghana onkruid en kan zo inkomen worden voor boeren. Helft van de winst wordt gebruikt om hygiëne te verbeteren door toiletten aan te leggen. Het bedrijf heeft wereldwijde plannen en kan via crowdfunding geholpen worden.

* De Bergse startup Relement maakt bio-aromatics van hernieuwbare biomassa. Daar komt geen aardolie meer aan te pas. Er kan veel mee gemaakt worden, o.a. verf die ook nog eens harder en krasbestendiger is dan de huidige. Het bedrijf ontving de award *‘for the most promising startup in Brabant’*. Van de 40 genomineerde Brabantse start-ups was Relement de meest belovende.

* Van alle dieren op de wereld is 4% wild. Overgrote deel van de rest is gefokt voor consumptie (*Tegenlicht 20 april 2023*).

* Transitie- en Duurzaamheidsprofessor Jan Rotmans (Erasmus universiteit Rotterdam) en o.a. ook oprichter Urgenda: *‘De verandering die de wereld zo nodig heeft ligt besloten in onszelf. Want wij zijn immers het systeem. Dat vertaalt zich in wat we bezitten, wat we eten, hoe we ons kleden, hoe we ons verplaatsen, hoe we consumeren en hergebruiken, op wie we stemmen en bij welke bank we zitten. **Uit onderzoek blijkt dat we maar 25% van de bevolking nodig hebben om tot een kantelpunt te komen en de groene, inclusieve transitie te laten slagen**’.*

Vlgs Rotmans kan, door ons gedrag te veranderen, de CO₂ uitstoot met 70% afnemen.

Moeten we tóch allemaal aan de bak! Daar hebben we dus dat grote groene plan en rechte ruggen voor nodig, anders gaat het niet lukken!

AMMONIAKDEKEN

Stikstof (ammoniak*) is één van de al zo lang bestaande, niet aangepakte, problemen en, net nu een stevige minister van der Wal er, na het rapport Remkes, eindelijk werk van wil maken trekt premier Rutte de stekker uit z'n vierde kabinet!

Gelukkig is het onderwerp niet controversieel verklaard dus de minister kan er aan doorwerken maar de Universiteit van Amsterdam steekt mogelijk een spaak in het wiel.